

ע"ש רבינו הקדוש רבי נתן דוד מפארציווא בן רבי יצחק יעקב מביאלא זצוקללה"ה

בס"ד

גליון מס' 77

ביאלא

יומא דהילולא של מרן הבעל שם טוב זיע"א

• תורת החסידות מהבעש"ט עד היום •

לרגל שבועות יומא דהילולא של מרן הבעל שם טוב אשר חל בחג השבועות נעסוק בעניין תורת 'החסידות' מראשית גילוי עד לדורינו אנו.

כל יהודי מקבל מהבעש"ט

צדיקים קיבלו וכן אמר הבעש"ט בעצמו, שהגילוי שלו הוא שונה מכל צדיק אחר, כל צדיק אפילו צדיק יסוד עולם, עדיין ההשפעה שלו בגלוי הוא רק לבני מדינתו או לכל הדור כולו, אבל זה לא מחייב שבדור הבא או דורות אחריו יקום צדיק אחר אשר תהיה לו השפעה יותר גדולה. מאידך השפעת הבעש"ט הוא השפעה אשר שינתה את כל העולם כולו, ובלתי אפשרי לא לקבל מההארה שלו, וכמו שאמר הרה"ק בעל המאמר עיניי אשר הבעש"ט פעל שכל אנחה של יהודי שרוצה לעבוד את ה' אפילו בארצות אשכנז (ששם לא היו תלמידי הבעש"ט) יהיה מכוחו עד ביאת המשיח.

סיבת הדבר הוא, שהגילוי של הבעש"ט הוא גילוי שמכין את העולם לקראת משיח, והוא חלק מהגאולה, וכמו שאמר משיח בעצמו שהגאולה תלויה בהפצת מעיינות הבעש"ט, דהיינו שתורת הבעש"ט הוא גופא תורתו של משיח, וכאשר זה יתפשט בעולם ממילא יהיה העולם מוכן לביאת משיח. תורת הבעש"ט מחייה כל יהודי, ומאירה באור יקרות את עבודת התשובה כפי אשר נתבארה בפנימיות התורה, בגלוי באופן שלא היה שייך לדבר מזה כל כך עד בואו, וזה עיקר עבודת משיח להחזיר את כולם בתשובה כמ"ש בזוהר "לאהדרא צדיקא בתויבתא".

גם המתנגרים מקבלים מהבעש"ט

זה כולל גם את אלה שהתנגדו לבעש"ט ולתלמידיו, וכאשר ידוע שירידת נשמת הבעש"ט לעולם הייתה תלויה אם יהיו מתנגדים אשר יתנגדו לדרכיו, ולכן הבעש"ט עצמו הכיר טובה לש"ב הנודע ביהודה אשר היה מתנגד חריף שלו, והיה דורש בשלומו בחיבה 'מה שלום המתנגד שלי', כיון שרק מכוחו התאפשר ירידת הבעש"ט לעולם.

אבל באמת הוא יותר עמוק, דכיון שנתבאר שהבעש"ט הוא תורתו של משיח ממילא לא שייך שיהיה גילוי אשר לא יהיה מכוחו, וממילא כל הגילויים של תורה שיש בעולם בע"כ צריכים להיות תואמים עם תורת הבעש"ט ולהשלים ולגלות יותר חלקים בתורתו.

דא עקא שאין הדור ראוי לכך ועדיין בן דוד לא בא, ממילא נראה ח"ו כאילו יש איזה פירוד בין צדיקים, ונעשית תורתנו הק' כשתי תורות, ואילו היינו ראויים היו רואים שהכל אחת, ואדרבה יש בכוח התורה של הצדיקים האלו להאיר ולתת כלים חדשים להבנת עומק דברי הבעש"ט, ובכל הדורות כבר מימות השבטים היו שתי מהלכים בכלל ישראל שבט יהודה ושבט אפרים, ולעתיד לבוא נזכה שיהיו אחדים בידך, ועתה נראה כאילו יש פירוד.

אילו זכינו היה הגר"א מפרש תורת הבעש"ט

שמעתי מהרב יעקב י"ד פרוש שליט"א בנו של תלמידו של אא"ז מביאלא הרב חיים שלום פרוש ז"ל, ששמע מאביו כאשר עמד להו"ל חומש פניני החסידות ביקש ממנו אא"ז שיכניס גם תורה של הגר"א כיון שעבדו רבנן שלמא בהדי הדדי, ואמר לו הרי הוא נקרא 'הגאון החסיד'.

וצ"ב דאיה"נ שעבדו רבנן שלמא, אבל עדיין סכ"ס אינו בכלל תורת החסידות, ולפי הנ"ל מבואר היטב שכוונת אא"ז היה שכיון שעתה לא שייך פירוד, אז לא רק שאינו מתנגד אלא בעומק תורתו הוא כלים להשגת דרך הבעש"ט, וכן נכללת בתורת הבעש"ט גופא. לכן בעלי השגה אמיתיים לא עשו עסק מכל ההתנגדות מחמת שידעו שאילו נזכה אז יתגלה שהכל אחד וכן שההתנגדות הכרחית דעדיין אין הדור ראוי לביאת המשיח כמו שנתבאר.

ביאור המה' אם נשתכחה דרך הבעש"ט

כיון שנתבאר שתורת הבעש"ט היא תורתו של משיח, ואם כן צריך להבין מה שאמרו צדיקים שכאילו תורת הבעש"ט הייתה לזמן ח"ו ועתה נשתכחה, וכמ"ש הרה"ק מסאטמאר בספר 'ויאל משה', "נשתכחה דרך הבעש"ט", ומקורו טהור מאבותיו הק' אשר הסתופפו בצ"ק של מרן רשכבה"ג מצאנו וצ"ב היאך יעלה על הדעת שנשתכח אם היא הכרחית לגאולה.

(פעם אאמ"ר אמר שאינו מבין מ"ש בספה"ק ויאל משה כיון שהוא ע"ד הפלפול אבל דבר אחד הוא כן מבין מ"ש שנשתכחה, זה רואים בחוש, ושאלו בחור אחד איך אפשר לומר נשתכח הרי יש ארון מלא ספרים של תורת הבעש"ט, וענה לו אאמ"ר היא הנותנת הרי

לפני הבעש"ט היו ג"כ ספרים, החידוש של הבעש"ט היה שהכניס את הספרים לאנשים בבחי' "זה ספר תולדות אדם", ולדברך שנשארו רק ספרים הרי באמת נשתכח).

ונודע דהיו צדיקים שנסעו אליו במיוחד להתווכח על הדבר הזה, ובאמת מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דזה וודאי כמו שאמר אאמ"ר שרואים בחוש שנשתכח תורת הבעש"ט, וא"צ לזה שום ראיות דהמדרגות הנוראים שהשיגו בכוח הגילוי של הבעש"ט, לא רק יחידי סגולה אלא חצרות שלמים של אדמורי"ם עם תלמידים וכו' וודאי שאין, וזה וודאי שרק מחמת שהאיר אור כל כך גדול נשאר לנו שביבי אש אשר ממנה אפשר להחיות מתים בדורינו השפל, דכל מה שנשאר לנו שיריים הוא דמחמת גודל האור נשאר כזה רשימו.

וידוע המעשה על כפרי אחד שהיה לו סידור עבה עם הרבה פירושים וא' שביקר אצלו ביקש שימכור לו את הסידור וסירב, ואמר אם לא היה לי סידור עבה כל כך אז מיד כאשר נתלשים ממנה דפים היה נתלש מודה אני ואח"כ שמע ישראל ועתה רק נתלש הפירושים בתחילה ועצם התפלה נשאר כמו שהוא.

והנמשל הוא פשוט דרך מחמת גודל האור שזרח כאור השמש בצהריים אז לדור האחרון אפילו שנתלשו ממנה דפים בשוגג ובמזיד רח"ל עדיין לא הגיעו לשמע ישראל, ונשאר הכוח להחזיק באמונה אפילו בזמנים קשים כאלו.

ברוח קדשם וודאי צפו מה שיהיה בדור העני הזה, ועל דעתא דהכי העמידו רבותה"ק נ"ע תלמידים וחצרות בידיעה גמורה שיצא מה שיצא רח"ל, מחמת גודל רחמנותם על הדור השפל הזה. ועל זה נחלק הרה"ק מסאטמאר עם צדיקי אותו הדור, האם מה שנשאר מתלמידי הבעש"ט אפשר לקרוא לזה תורת הבעש"ט, או כיון שהוא רק שירי שיריים ורח"ל משתמשים בזה אינשי דלא מעלי לתאוות נפשם ולהפצת דעות כוזבות ממילא א"א לקרוא לזה תורת הבעש"ט.

היהודי הקרוש - חידוש דרך הבעש"ט

במשך הדורות מחמת גודל הגילוי היו צריכים אחד אשר יעורר מחדש את כלל ישראל להחזיק ביתר שאת בדרך הבעש"ט, מקובל מהחידושי הרי"ם ועוד שמי שחידש את דרך הבעש"ט היה

היהודי הקדוש, ובאמת לא רק במה שחידש אצל חסידים אלא במציאות עד התגלות היהודי הקדוש בפולין, רוב פולין היו מתנגדים לדרך הבעש"ט, והיה מעט חסידי קאזניץ ועוד אבל רק בערים הגדולות, ואפילו שלא היו מתנגדים חריפים כל כך אבל עדיין לא היו שייכים לדרך החסידות. רק היהודי הקדוש ותלמידיו הפיצו שם את תורת החסידות ביתר שאת.

יודע שאחד מהתכססים של היצה"ר איך להרחיק אנשים מלהתקרב לחסידות היו כאילו תלמידי הבעש"ט אינם מחשיבים לימוד הנגלה ואינם מעוררים על זה מספיק, וכמובן שלא היה לזה שום בסיס. ומשל לראש ישיבה גדול אשר מוסר שיעור ללמדנים מופלגים בעומק העיון, ויבוא אחד ויעורר למה הוא לא לומד א"ב עם הציבור האם אין הוא מכיר בחשיבות הא"ב וכו' ובכך יתסיס נגד הראש ישיבה. ומה התשובה בוודאי שא"ב חשוב מאוד וזה שורש הכל אך לשיבה הזאת מגיעים אחרי שלמדו א"ב ומבקשים לשמוע שיעורים בעומק העיון, ממילא אין כאן שום טענה.

והן הן הדברים בדורות הראשונים אלו שהגיעו לרבותיהם הגיעו אחרי שנים של הכנה ולימוד כל התורה כולה ופרישות מכל הבלי עוה"ז, ומתוך ערגה והשתוקקות להתקרב להשי"ת, והיו צריכים לקבל דרך איך לעבוד את ה', וממילא לא היה שום צורך ועניין לומר להם את הדברים הפשוטים, ולכן התעסקו יותר עם עבודות נעלות כמו איך להתפלל בהתפשטות הגשמיות, איך להשיג דרגת תורה לשמה, ללהוב שלהבת אש אהבת השי"ת עד כלות הנפש, וכהנה וכהנה לפי ערכם הרם.

אבל בדורות האחרונים אשר נתקטנו המוחים ונעשה בזה 'מלומדה', היו חסידים אשר התעסקו יותר מדי בענייני פנימיות התורה והעבודה, והזניחו במקצת שאר הדברים כמו לימוד הנגלה וכו'. והיו צריכים לחדש את הדרך, ולכן היהודי הקדוש היה הרבי הראשון אשר מסר שיעורי תורה

לתלמידיו וחניכם שבלתי אפשר להשיג שום מדרגה אם לא על ידי לימוד התורה ושידוד עמיקה, וכן הפיח רוח חיים בכל עבודת התפלה, ומכוחו ומכוח תלמידיו ותלמידי תלמידיו נתגלו מעיינות החכמה אשר ממימיה הזכים שנו מאות אלפי בני ישראל למשך למעלה ממאה ושלשים שנה מבערך שנת תקס"ה עת שיהודי הקדוש פתח את בית מדרשו עד שנת ת"ש פרוץ המלחמה האימונה.

בוודאי שאין להשוות את בית מדרשו של הבעש"ט לבית מדרשו של היהודי הקדוש, אבל מכל מקום אפשר לומר שתורת הבעש"ט כפי אשר נתחדשה על ידי היהודי הקדוש החזיקה את היהדות בפולין לקרוב למיליון נפש אשר היו תלמידי תלמידיו או מושפעים מדרכו.

מרו מביאלא ויני"א - אור הבעש"ט ברור הזה

אחרי המלחמה עם הירידה הגדולה באידישקייט, ובפרט בעקירת המסורה שגדל דור חדש אשר לא גדל בכלל על ברכי הדור הקודם, וממילא ירדה חושך לעולם, נתגלה אורו של אא"ז מרן מביאלא זיע"א, מרן חידש לאנשים שלפני חסידות צריך להיות לא רק תלמיד חכם אלא גם יהודי, צריך לקיים את השו"ע ככתבה וכלשונה, לא ללכת בגדלות ומוחין אם לא אוחזים שם אלא לעבוד את ה' מתוך חיי היום יום, ולא להסיח דעת מהרבש"ע בכל נטילת ידיים בבוקר, קריאת שמע עם פירוש המילות, ואיך להתנהג בענייני הבית וד"ל, וכמו שכתב בכל ההקדמות לספרי רבותה"ק, והכל בדרך מדודה ושקולה דרך התורה הקדושה.

יחד עם זאת בער בשלהבת אש קודש בכל תלמידי הבעש"ט ללא יוצא מן הכלל, שמעתי שהרה"ק ר' איציקל מאנטווערפן אמר עליו שהוא אחרון תלמידי הבעש"ט, ואכן נודע לכל דביקותו הנפלאה ברי"ר אלימלך עד שהיא נראה בחוש שהוא ממש תלמידו, אפילו שנולד הרבה שנים אחרי

הסתלקותו, ואיך שהיה 'פאראקסט' עם כל 'שמעתי ממורי' הרבה יותר מכל בעלי המוחין אשר מדברים גבוהה גבוהה כאילו הם ממשיכי דרכו הישירים של הבעש"ט וד"ל.

הס"מ סימא את עיני תלמידיו רה"ל

ומפני חטאינו לא זכינו שההשפעה ילך על כל הדור כולו, ונודע שהבית ישראל מגער אמר שהסט"א עומד אצל הדלת של הרבי מביאלא ואינו נותן להיכנס. פעם דיברתי עם אחד מאנ"ש והתחיל לומר לי אתה יודע מי היו שלוחי הס"מ, והתחיל לומר לי פלוני ופלוני וגו'. ונ"ל שעיקר כוונת הבית ישראל היה שאפילו אלו המקורבים ביותר, אלו שהעריצו את הרבי ודבקו בדרכיו, הם לא הבינו אל נכון את גדלותו ואיך שבכוח דרכו הבהירה אפשר להתרומם לדרגות נשגבות, וכמו שהבטיח אשר מי אשר יקיים תקנותיו (בהתקשרות עמו) יכול במשך הזמן להתהפך לצדיק גמור, חסרון ההבנה הזאת גרמה אשר לא נתפשט כראוי הנהגתו אף בקרב אנ"ש, ושאלתי פעם את זקני כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א אם אא"ז היה כל כך גדול איך לא הכירו בזה אף בקרב הקרובים ביותר, וענה לי שהיה גזירה מן השמים שלא יכירו בגדלותו.

לחטוף את מה שיש

יש משל מהחפץ חיים על אלמנה אחת שהפכו לה את הדוכן של התפוחים וכולם חטפו ממנה והיא בכתה ועבר אחד ושאל למה היא בוכה וענתה איך לא אבכה לראות איך שחוטפים ממני את התפוחים, וענה שעתה הוא לא הזמן לבכות אלא צריך לחטוף גם, וזה תפקידנו לחטוף כמה שאפשר לקבל מהארת הצדיקים, עד שזוכה לגילוי כבודו בעולם בביאת גואל צדק ברחמים בב"א.

יו"ל על ידי קרן 'זכר דוד' להפצת זכרו ומורשתו של רביה"ק מפאראציווא בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא שליט"א בראשות הרה"ג רבי מאיר רבינוביץ שליט"א

